

ЗМІСТ

Кресало

7

23

Непохитний олов'яний солдатик

Дикі лебеді

35

61

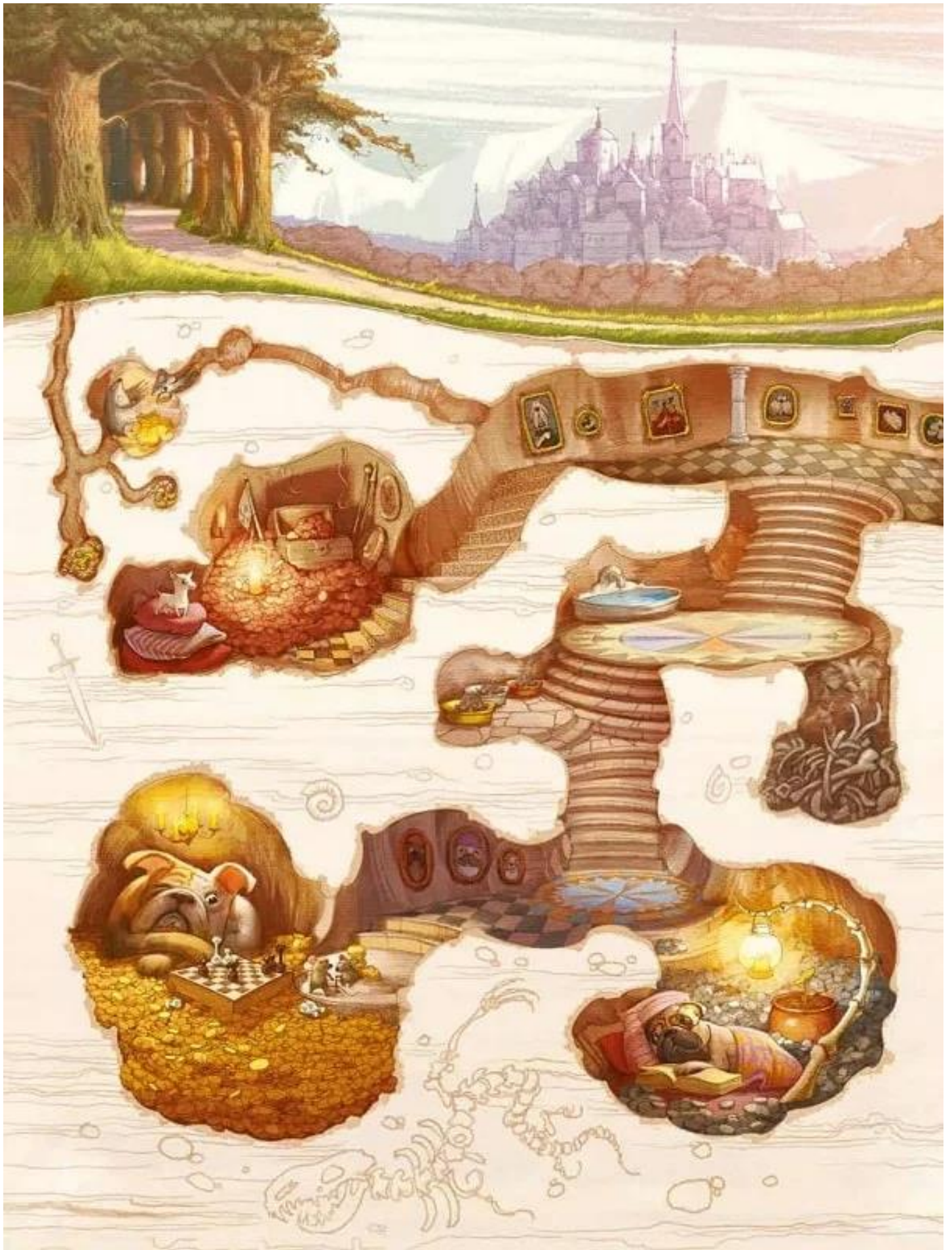

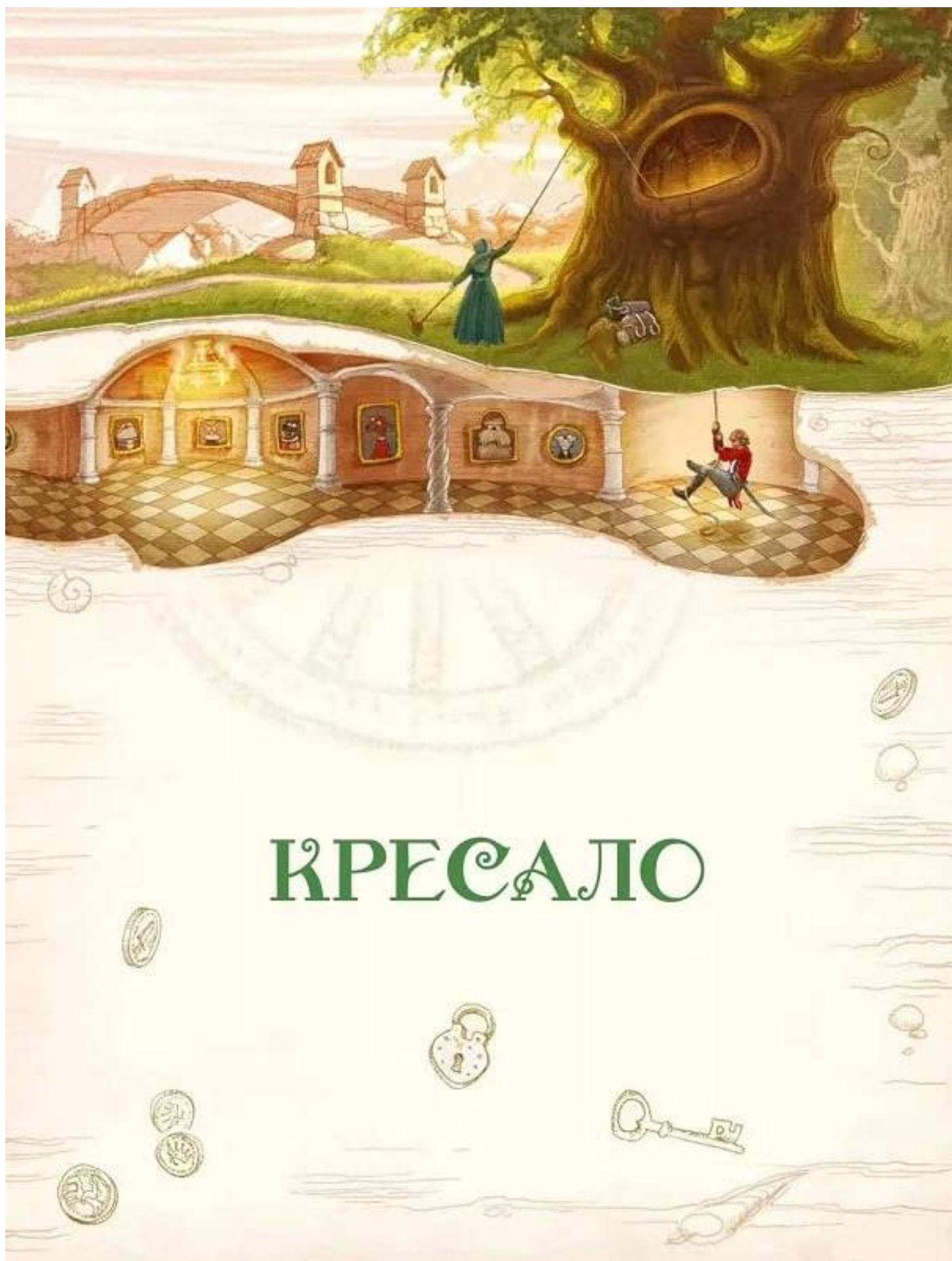
Нове вбрання короля

Свинопас

71

КРЕСАЛО

Ішов солдат дорогою: раз-два! Раз-два! Наплічник, шабля при боці. Ішов сміливець з війни додому. Дорогою зустрів відьму. Вона була дуже потворна: нижня губа в неї звисала аж до грудей.

— Добрий вечір, солдате! Яка в тебе гостра шабля! А наплічник який великий! Ти справжній боєць! Отже, одержиш зараз грошей, скільки заманеться!

— Дякую тобі, відьмо! — сказав чоловік.

— Бачиш оте старе дерево? — спитала відьма і вказала на дерево, що стояло неподалік. — Воно геть порожнє всередині! Ти злізь нагору: побачиш там дупло, спустися до нього на самісінький низ! Я перев'яжу тебе мотузкою довкола пояса. Гукнеш мені, і я тебе витягну.

— Але навіщо мені лізти туди? — спитав солдат.

— По гроші! — відповіла відьма. — Коли дістанешся самісінького низу, опинишся у великому підземному ході, там зовсім світло, бо світить більше сотні ламп. Ти побачиш трое дверей, можеш їх відчинити, ключі стирчать зовні. Заходь до першої кімнати. Посеред неї на підлозі побачиш велику скриню, а на ній собаку: очі в нього завбільшки з дві чайні чашки! Але не бійся. Я дам тобі свій синій картатий фартух. Розстели його на підлозі, хутко схопи собаку й посади його на фартух, а тоді відчини скриню й бери стільки грошей, скільки тобі заманеться. У тій скрині тільки мідні

гроші, та якщо ти хочеш срібла, то йди до другої кімнати. Там сидить собака з очима, як млинарські колеса. Але не бійся, посади його на мій картатий фартух і бери стільки грошей, скільки твоїй душі заманеться. А якщо тобі захочеться золота, заходь до третьої кімнати й бери, скільки зможеш узяти. Але ж у собаки, який сидить там, кожне око завбільшки з Круглу вежу*. І собака той дуже злий! Але і його не бійся — посади на мій фартух та бери зі скрині золота, скільки заманеться. Собака тебе не зачепить!

— Непогано! — мовив солдат. — Але що ж я мушу дати тобі за це, стара відьмо? Гадаю, тобі ж щось потрібно від мене?

— Ні, — мовила відьма, — мені від тебе нічого не потрібно. Лише принеси мені старе кресало — там його забула моя бабуся, коли спускалася туди востаннє.

— Ну то обв'язуй мене своєю мотузкою! — звелів солдат.

— Готово! — сказала відьма. — А ось і мій синій картатий фартух!

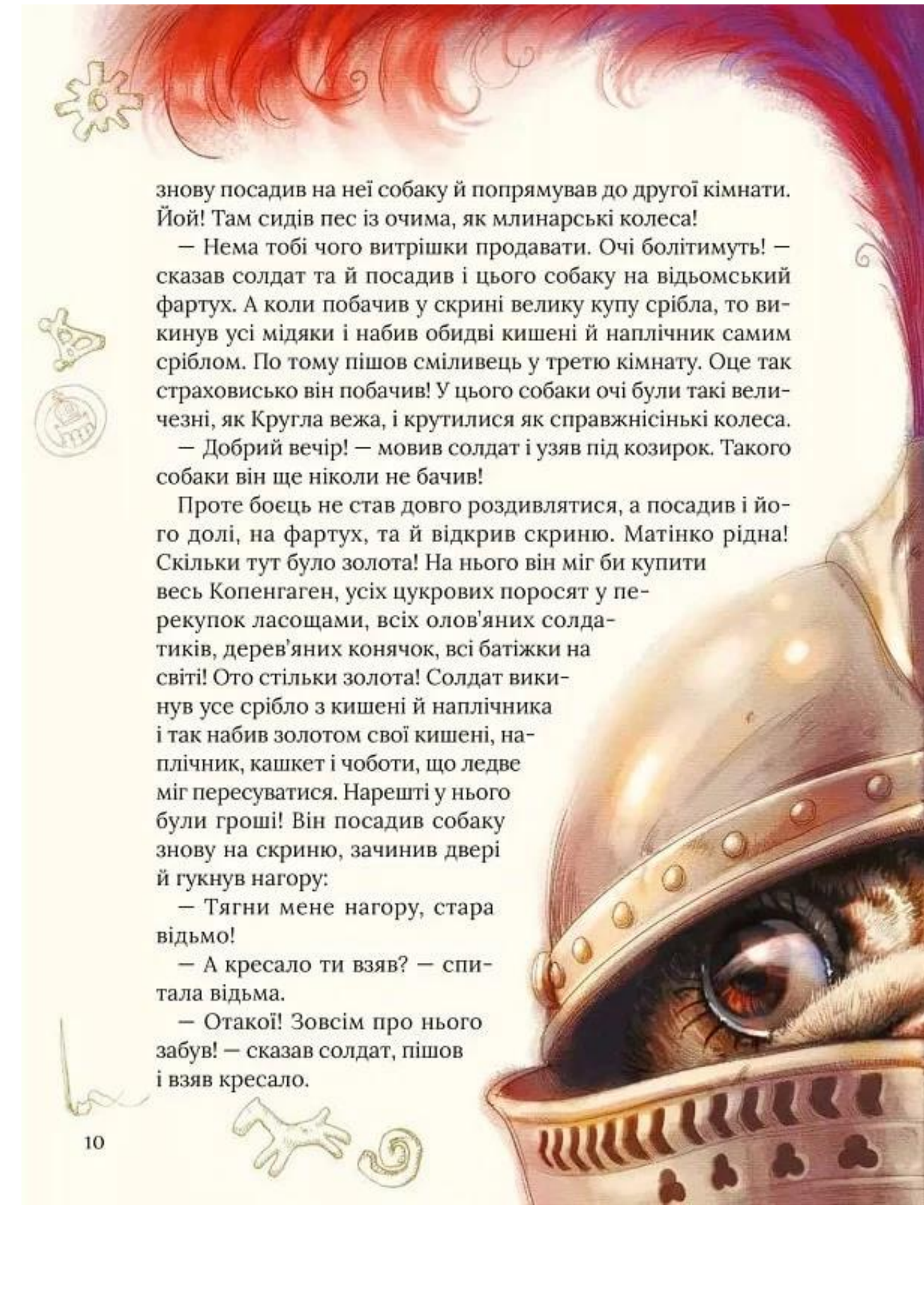
Солдат видерся на дерево, заліз у дупло, спустився донизу та, як і казала відьма, опинився у великому коридорі, освітленому сотнями ліхтарів.

Ось відчинив боєць перші двері. Ого! Там і справді сидів собака з очима, як чайні чашки, й витріщався на солдата.

— Гарний хлопчик! — мовив чоловік, посадив собацюру на відьомський фартух і набрав повну кишеню мідних грошей. Потім закрив скриню,

* Вежа-обсерваторія, споруджена астрономом Тіхо Браге в Копенгагені.

знову посадив на неї собаку й попрямував до другої кімнати. Йой! Там сидів пес із очима, як млинарські колеса!

— Нема тобі чого витрішки продавати. Очі болітимуть! — сказав солдат та й посадив і цього собаку на відьомський фартух. А коли побачив у скрині велику купу срібла, то викинув усі мідяки і набив обидві кишені й наплічник самим сріблом. По тому пішов сміливець у третю кімнату. Оце так страховисько він побачив! У цього собаки очі були такі величезні, як Кругла вежа, і крутилися як справжнісінькі колеса.

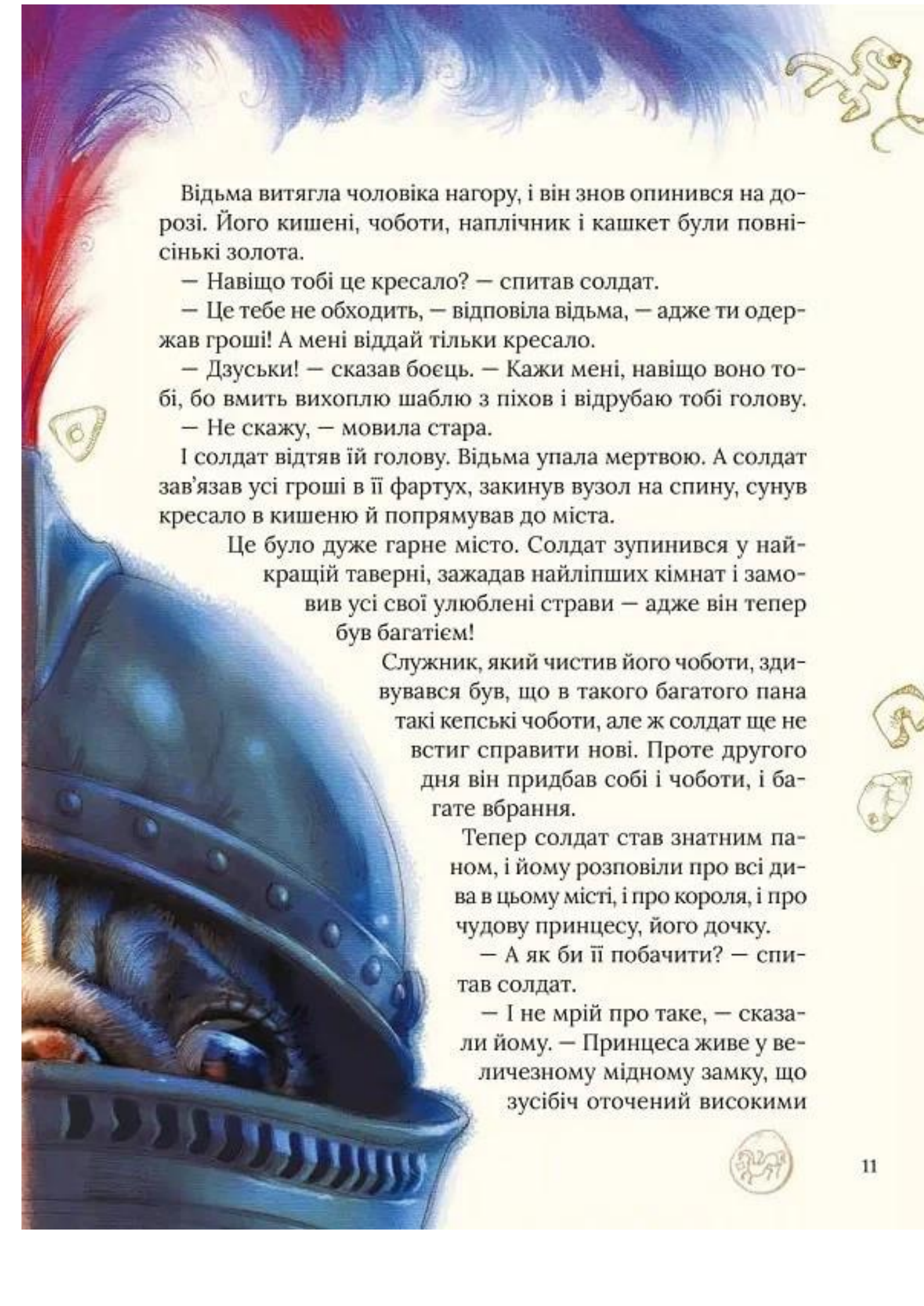
— Добрий вечір! — мовив солдат і узяв під козирок. Такого собаки він ще ніколи не бачив!

Проте боець не став довго роздивлятися, а посадив і його долі, на фартух, та й відкрив скриню. Матінко рідна! Скільки тут було золота! На нього він міг би купити весь Копенгаген, усіх цукрових поросят у перекупок ласощами, всіх олов'яних солдатиків, дерев'яних конячок, всі батіжки на світі! Ото стільки золота! Солдат викинув усе срібло з кишені й наплічника і так набив золотом свої кишені, наплічник, кашкет і чоботи, що ледве міг пересуватися. Нарешті у нього були гроші! Він посадив собаку знову на скриню, зачинив двері й гукнув нагору:

— Тягни мене нагору, стара відьмо!

— А кресало ти взяв? — спитала відьма.

— Отакої! Зовсім про нього забув! — сказав солдат, пішов і взяв кресало.

Відьма витягла чоловіка нагору, і він знов опинився на дорозі. Його кишені, чоботи, наплічник і кашкет були повнісінькі золота.

— Навіщо тобі це кресало? — спитав солдат.

— Це тебе не обходить, — відповіла відьма, — адже ти одержав гроші! А мені віддай тільки кресало.

— Дзуськи! — сказав боець. — Кажі мені, навіщо воно тобі, бо вмить вихоплю шаблю з піхов і відрубую тобі голову.

— Не скажу, — мовила стара.

І солдат відтяв їй голову. Відьма упала мертвою. А солдат зав'язав усі гроші в її фартух, закинув вузол на спину, сунув кресало в кишеню й попрямував до міста.

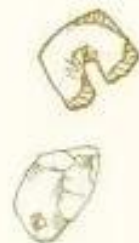
Це було дуже гарне місто. Солдат зупинився у найкращій таверні, зажадав найліпших кімнат і замовив усі свої улюблені страви — адже він тепер був багатієм!

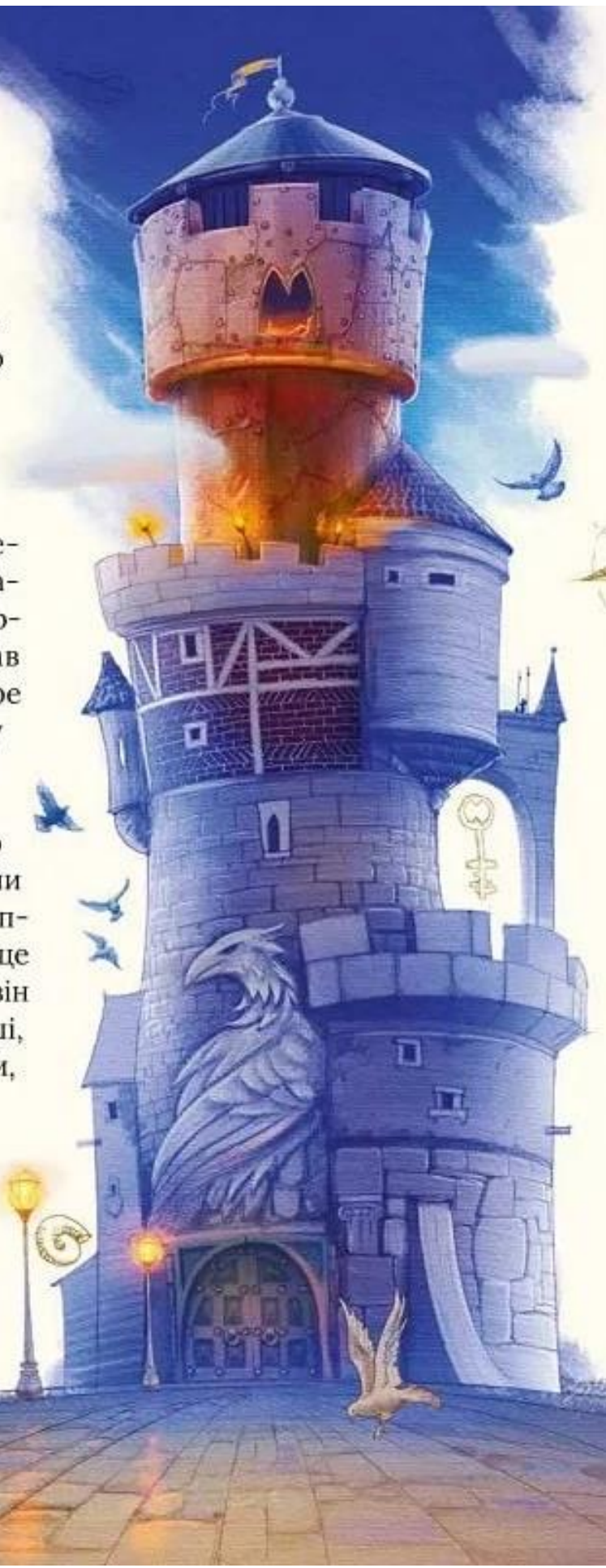
Служник, який чистив його чоботи, здивувався був, що в такого багатого пана такі кепські чоботи, але ж солдат ще не встиг справити нові. Проте другого дня він придбав собі і чоботи, і багате вбрання.

Тепер солдат став знатним паном, і йому розповіли про всі дива в цьому місті, і про короля, і про чудову принцесу, його дочку.

— А як би її побачити? — спитав солдат.

— І не мрій про таке, — сказали йому. — Принцеса живе у величезному мідному замку, що зусібіч оточений високими

стінами з вежами. Ніхто, крім самого короля, не сміє туди ні зайти, ні вийти звідти, бо королю навіщували, що дочка його одружиться із простим солдатом, а королю це не сподобалося.

«От би поглянути на неї!» – подумав солдат. Та хто б йому це дозволив?!

Тепер він жив дуже весело: ходив у театри, їздив кататися до королівського парку і багато грошей віддавав бідним. І це було дуже добре з його боку, адже він достоту знав, як то зле жити без грошей. Тепер він був багатий, розкішно вдягався, у нього з'явилося чимало друзів; вони його називали добрим хлопцем, справжнім кавалером, і це йому дуже подобалось. Але він щодня лише витрачав гроші, а нових взяти не було звідки, і врешті в нього лишилося тільки дві монетки. Довелося перебраться йому з просторих кімнат до крихітної комірчини під самісіньким дахом, самому чистити собі чоботи

й латати на них дірки. Ніхто з друзів тепер його не відвідував — надто вже високо було підніматися до нього.

Якось пізно ввечері сидів чоловік у своїй кімнатці, і в нього не було грошей навіть на свічку. Тут він згадав про маленький недогарок у кресалі, який узяв у дуплі дерева, куди його спустила відьма. Солдат дістав кресало й недогарок і ударив по кременю, викрешуючи вогонь. Тієї-таки миті двері широко розчинилися, і перед ним з'явився пес із очима, як чайні чашки, той самий, якого він бачив у підземеллі, і спитав:

— Що накажеш, мій господарю?

— Он воно що! — вигукнув солдат. — Та це ж кресало не просте! Тепер я зможу отримати все, що захочу! А здобудь-но мені грошей! — наказав він собаці.

Той... шусть — і слід його прохолов; а вже за мить — пес знову на очах, а в зубах тримає великий гаманець, набитий мідними монетами! Тоді солдат зрозумів, що за чудодійне в нього кресало. Укрешеш по кременю один раз — з'являється собака, який сидів на скрині з мідними грішми; укрешеш двічі — виникає той, що сидів на сріблі; укрешеш три рази — прибігає той, що сидів на золоті.

Знову щасливець перебрався в розкішні кімнати, став смачно їсти й носити багатий одяг, а всі друзі одразу його пізнали й полюбили.

От якось спало відчайдухові на думку: «А дивно, що не можна побачити принцесу! Вона така красуня, кажуть усі, а яка з того користь, коли вона весь свій вік просиділа в мідному замку за високими стінами з вежами. Невже мені так і не пощастить побачити її? А ну ж бо, де моє кресало?» І він укрешив по кременю один раз. Тієї ж миті перед ним постав собака з очима завбільшки із чайні чашки.

— Тепер, щоправда, вже ніч, — промовив солдат, — але мені страшенно заманулося побачити принцесу бодай на оденьку хвилюку!

